

相應部 (36.21) 《悉瓦卡經》 (Sīvaka-sutta)

20190219第一講

Namo Tassa Bhagavato Arahato Sammāsambuddhassa
禮敬世尊，阿羅漢，正等正覺者

南無本師釋迦牟尼佛（三稱）

無上甚深微妙法，百千萬劫難遭遇；
我今見聞得受持，願解如來真實義。

問：對於所遭遇到的苦受、樂受，或不苦不樂受，例如痛苦，是否「那一切都是在過去/前世已作的因」 (sabbam tam pubbe-kata-hetū) 呢？

答：佛陀在相應部 (36.21) 《悉瓦卡經》指出：三受的因有多種，過去已作的因只是八因之一，且依注釋所說和教導：受，是可以改變的。

如在相應部 (36.21) 中說：

1. 膽等起 (pitta-samuṭṭhānāni)
2. 痰等起 (semha-samuṭṭhānāni)
3. 風等起 (vāta-samuṭṭhānāni)
4. 集合的 (sannipātikāni)
5. 時節變化所損 (utu-pariṇāma-jāni)
6. 不等姿勢所損 (visama-parihāra-jāni)
7. 突然來襲的 (opakkamikāni)
8. 業異熟所損 (kamma-vipāka-jāni)

3. Aṭṭhasatapariyāyavaggo

SN.36.21/(1) Sīvaka-suttam

269. Ekam samayaṁ bhagavā rājagahe viharati veļuvane kalandakanivāpe. Atha kho moḷiyasīvako paribbājako yena bhagavā tenupasaṅkami; upasaṅkamitvā bhagavatā saddhiṁ sammodi. Sammodanīyam kathaṁ sāraṇīyam vītisāretvā ekamantam nisīdi. Ekamantam nisinno kho moḷiyasīvako paribbājako bhagavantam etadavoca— “santi, bho gotama, eke samaṇabrāhmaṇā evamvādino evamdiṭṭhino— ‘yaṁ kiñcāyam purisapuggalo paṭisaṁvedeti sukhaṁ vā dukkhaṁ vā adukkhamasukhaṁ vā sabbam tam pubbekatahetū’ti. Idha bhavaṁ gotamo kimāhā”ti?

“Pitta-samuṭṭhānānipi kho, sīvaka, idhekaccāni vedayitāni uppajjanti. Sāmampi kho etam, sīvaka, veditabbaṁ yathā pittasamuṭṭhānānipi idhekaccāni vedayitāni uppajjanti; lokassapi kho etam, sīvaka, saccasammataṁ yathā pittasamuṭṭhānānipi idhekaccāni vedayitāni uppajjanti. Tatra, sīvaka, ye te samaṇabrāhmaṇā evamvādino evamdiṭṭhino— ‘yaṁ kiñcāyam purisapuggalo paṭisaṁvedeti sukhaṁ vā dukkhaṁ vā adukkhamasukhaṁ vā sabbam tam pubbekatahetū’ti. Yañca sāmaṁ ñātaṁ tañca atidhāvanti, yañca loke saccasammataṁ tañca atidhāvanti. Tasmā tesam samaṇabrāhmaṇānam micchāti vadāmi.

“Semha-samuṭṭhānānipi kho, sīvaka …pe… vāta-samuṭṭhānānipi kho, sīvaka …pe… sannipātikānipi kho, sīvaka …pe… utu-parināma-jānipi kho, sīvaka …pe… yisama-parihāra-jānipi kho, sīvaka …pe… opakkamikānipi kho, sīvaka …pe… kamma-vipāka-jānipi kho, sīvaka, idhekaccāni vedayitāni uppajjanti. Sāmampi kho etam, sīvaka, veditabbaṁ. Yathā kammapipākajānipi idhekaccāni vedayitāni uppajjanti; lokassapi kho etam, sīvaka, saccasammataṁ. Yathā kammapipākajānipi idhekaccāni vedayitāni uppajjanti; tatra, sīvaka, ye te samaṇabrāhmaṇā evamvādino evamdiṭṭhino— ‘yaṁ kiñcāyam purisapuggalo paṭisaṁvedeti sukhaṁ vā dukkhaṁ vā adukkhamasukhaṁ vā sabbam tam pubbekatahetū’ti. Yañca sāmaṁ ñātaṁ tañca atidhāvanti yañca loke saccasammataṁ tañca atidhāvanti. Tasmā tesam samaṇabrāhmaṇānam micchāti vadāmīti. Evaṁ

vutte, moliyasīvako paribbājako bhagavantam etadavoca- ‘abhikkantam, bho gotama, abhikkantam, bho gotama ...pe... upāsakam mām bhavam gotamo dhāretu ajjatagge pāṇupetam saraṇam gatan”ti.

“Pittam semhañca vāto ca, sannipātā utūni ca;
Visamam opakkamikam, kammavipākena atthamī”ti. Paṭhamam.

相應部 (36.21) 《尸婆迦經》(莊春江譯)

有一次，世尊住在王舍城 (rājagahe) 栗鼠飼養處 (kalanda-kanivāpe，古譯：迦蘭陀迦園) 的竹林 (veluvane) 中。

那時，遊行者髻髮尸婆迦 (moliya[moli]頂髻+ñika]-sīvako paribbājako 遊行者/梵志) 去見世尊。抵達後，與世尊相互歡迎。歡迎與寒暄後，就在一旁坐下。在一旁坐好後，遊行者髻髮尸婆迦對世尊這麼說：

「喬達摩先生！有一些沙門、婆羅門是這麼說者 (evam-vādino這樣主張的人) 、這麼見者 (evam-ditthino這樣觀點的人)：『凡這個人感受任何或樂、或苦、或不苦不樂，全都因以前所作。』這裡，喬達摩先生怎麼說呢？」

“Pitta-samuṭṭhānānipi kho, sīvaka, idhekaccāni vedayitāni uppajjanti.

尸婆迦！這裡，某些感受或由膽引發而生起。

(悉瓦卡！膽等起故，這裡的某些受生起。)

Sāmampi kho etam, sīvaka, veditabbam yathā pittasamuṭṭhānānipi idhekaccāni vedayitāni uppajjanti;

尸婆迦！這應該可被自己感受得到：這裡，某些感受或由膽引發而生起。

lokassapi kho etam, sīvaka, sacca-sammataṁ yathā pittasamuṭṭhānānipi idhekaccāni vedayitāni uppajjanti.

尸婆迦！這是世間的世俗真理：這裡，某些感受或由膽引發而生起。

(悉瓦卡！這是世間的已商定/已約定真理：如膽等起故，這裡的某些受生起〔反應〕。)

Tatra, sīvaka, ye te samañabrahmañā evamvādino evamditthino— ‘yam kiñcāyam purisapuggalo pañisañvedeti sukham vā dukkham vā adukkhamasukham vā sabbam tam pubbekatahetū’ti. Yañca sāmāñ ñātam tañca atidhāvanti, yañca loke saccasammatañ tañca atidhāvanti. **Tasmā** tesam samañabrahmañānam micchāti vadāmi.

尸婆迦！那裡，凡那些這麼說、這麼見：『凡這個人感受任何或樂、或苦、或不苦不樂，全都因以前所作。』的沙門、婆羅門者，他們越過（跑過了界限atidhāvati）自己的所知；他們越過在世間中的世俗真理（saccasammata：普及/流行的真理, popular truth）。因此 (tasmā: sg. m./n. abl. 因那原故)，我說：『那些沙門、婆羅門的[說法]是錯的。

尸婆迦！這裡，某些感受或由痰引發…… (中略)

尸婆迦！這裡，某些感受或由風引發…… (中略)

尸婆迦！這裡，某些感受或由三者集合…… (中略)

尸婆迦！這裡，某些感受或由發生季節變化…… (中略)

尸婆迦！這裡，某些感受或由不正的姿勢而生的…… (中略)

尸婆迦！這裡，某些感受或由突然的襲擊…… (中略)

尸婆迦！這裡，某些感受或由業的果報結果而生起。尸婆迦！這應該可被自己感受得到：這裡，某些感受或由業的果報結果而生起。尸婆迦！這是世間的世俗真理：這裡，某些感受或由業的果報結果發而生起。

尸婆迦！那裡，凡那些這麼說、這麼見：『凡這個人感受任何或樂、或苦、或不苦不樂，全都因以前所作。』的沙門、婆羅門者，他們越過自己的所知；他們越過在世間中的世俗真理，因此，我說：『那些沙門、婆羅門的[說法]是錯的。』

當這麼說時，遊行者鬚髮尸婆迦對世尊這麼說：「太偉大了，喬達摩先生！太偉大了，喬達摩先生！……（中略）請喬達摩尊師記得我為優婆塞，從今天起終生歸依。」

膽、痰、風，[三者]集合、季節，
不正確、突然的襲擊、業報。

1. 膽等起 (pitta-samuṭṭhānāni)
2. 痰等起 (semha-samuṭṭhānāni)
3. 風等起 (vāta-samuṭṭhānāni)
4. 集合的 (sannipātikāni)
5. 時節變化所損 (utu-pariṇāma-jāni)
6. 不等姿勢/險難來襲所損 (visama-parihāra-jāni)
7. 突然來襲的 (opakkamikāni)
8. 業異熟所損 (kamma-vipāka-jāni)

pitta : n. 膽, 膽汁 (火)

semha : =silesuma, n. 痰, 粘液 (水、地)

vāta : m. 風 (風)

sannipātā : =sannipatati v. 集合, 集會, 與會

utūni : utu m. n. 1.季節, 時節, 氣候.自然現象 2.月經.

visama : a. n. 不正的, 不均勻的, 不調和的, 非理的, 異樣的, 險難的

opakkamika : a. 突然來襲的/發作的劇急病痛

kammavipākena : 依業異熟

samuṭṭhāna : n.[sam-utṭhāna] 等起

aṭṭhamī : (f.) 新月或滿月後的第八日

pariṇāma : m. 變化, 消化, 成熟, 展開, 運命。

parihāra : m. 1.注意, 照顧. 2.尊敬. 3.包圍, 攻擊. 4.回避, 避免, 防範.

Samyutta Nikāya, saṅyatanavagga-aṭṭhakathā,
2. vedanāsamyyuttam n, 3. aṭṭhasatapariyāyavaggo,
1. sīvakasuttavaṇṇanā 相應部 (36.21) 《悉瓦卡經注》

paribbājakoti channa-paribbājako.

「遊行者」：已覆蓋的遊行者。

Vin-t 4, 1. Mahākhandhakam,

Sāriputtamoggallānapabbajākathāvaṇṇanā 《律疏》

Tattha **channa-paribbājakassāti** seta-paṭa-dharassa paribbājakassa. Tena nāyam
nagga-paribbājakoti dasseti.

此中「已覆蓋的遊行者」：穿著白衣的遊行者。因那故，顯示這不是赤裸的遊行者。

pittasamuṭṭhānānīti pitta-paccayāni.

「膽等起」：膽為緣/因素。

vedayitānīti vedanā. tattha pitta-paccayā tisso vedanā uppajjanti.

「已感受」：受。於此，由於/緣於膽而三受生起。

kathām? ekacco hi “pittām me kūpitām dujjānam kho pana jīvitān”ti dānam
deti, sīlam samādiyati uposathakammām karoti, evamassa kusala-vedanā
uppajjati.

何以故？某一些人：「我的膽已激憤的/已動亂，然生命難知」而給予布施、
受持於戒、作布薩羯磨。如是有善受生起。

* 年輕的時候，都以為命很長很長，其實生命不過是一串數字，數兒數完，一生也就結束了。如果能提前站在生命的盡頭回望一生，相信很多人將選擇另外的方式度過。

ekacco “pitta-bhesajjam karissāmī”ti pāṇam hanati, adinnam ādiyati, musā
bhaṇati, dasa dussīlyakammāni karoti, evamassa akusalavedanā uppajjati.
某一些人：「將膽作藥」卻殺害生命、不予以取、說虛妄話、作十惡戒業。
如是有不善受生起。

ekacco “ettakenapi me bhesajja-karaṇena pittam na vūpasammati, alam yaṁ hoti. tam hotū”ti majjhatto kāyika-vedanam adhivāsento nipajjati, evam assa abyākata-vedanā uppajjati.

某一些人：「以我對膽作了這麼多醫藥也沒有熄滅（藥石罔效）；若是這樣，那就請停止！」於是以中捨的身受耐心/忍受/等待而躺臥。如是有無記受生起。

sāmampi kho etanti tam tam pitta-vikāram disvā attanāpi etam veditabbam.

「這也可自己」：這應知是自己看見每一次膽的變化後。

sacca-sammatanti bhūta-sammataṁ. lokopi hissa sarīre sabala-vanṇatādi-pitta-vikāram disvā “pittamassa kupitan”ti jānāti.

「已商定/已約定的真理」：已形成的商定/約定。因為世間的身體強壯、美麗顯色等而認識到膽的變化，了知為「膽的激憤/混亂」。

tasmāti yasmā sāmañca viditam lokassa ca sacca-sammataṁ atidhāvanti tasmā.

「因那原故」：因為越過了自身所知的世間已商定/已約定的真理。

semha-samuṭṭhanādīsupi eseva nayo.

於「痰等起」：是一樣的道理（如上）。

ettha pana **sannipātikānīti** tiṇṇampi pittādīnam kopena samuṭṭhitāni.

在這裡的「集合的」：經歷了由膽等的激怒等起。

utu-pariṇāmajānīti visabhāga-ututo jātāni. jaṅgala-desa-vāsīnañhi anupadese vasantānam visabhāgo utu uppajjati, anupa-desa-vāsīnañca jaṅgala-deseti evam malaya-samudda-tīrādi-vasenāpi utu-visabhāgatā uppajjatiyeva. tato jātāti utu-pariṇāma-jātāni nāma.

「時節變化所損」：從不同的時節而發生。因為住在荒漠地方、沼澤地方就會有不同的時節生起。住在沼澤地方與荒漠地方，諸如此類，甚至也依山、海、河岸等有不同的時節生起。

visama-parihārajānīti mahābhāra-vahana-sudhā-kotṭanādito vā avelāya carantassa sappa-ḍamṣa-kūpa-pātādito vā visama-parihārato jātāni.

「不等姿勢所損」：由於大負擔運載石灰/水泥、搗/捶打等，或為不適當/錯誤時間的行走者，或因蛇、虻掉落坑洞等，為「不等姿勢所損」。

opakkamikānīti “ayaṁ coro vā pāradāriko vā”ti gahetvā jaṇuka-kappara-muggarādīhi nippothana-upakkamam paccayaṁ katvā uppannāni. etam bahi upakkamam labhitvā koci vutta-nayeneva kusalam karoti, koci akusalam, koci adhivāsento nipajjati.

「突然來襲的」：〔舉例〕「這盜賊，或通奸者」被捕捉後，因為其膝蓋、手肘受棍棒等狠打、攻擊後生起。那外部受到攻擊後，依〔前面〕所說的方法：任何人作善、任何人作不善、任何人耐心/忍受/等待而躺臥（中捨）。

kamma-vipāka-jānīti kevalam kamma-vipākato, jātāni. tesupi uppannesu vutta-nayeneva koci kusalam karoti, koci akusalam, koci adhivāsento nipajjati. evam sabba-vāresu tividhāva vedanā honti.

「業異熟所損」：只是從業異熟所生起的。關於生起，就依〔前面〕所說的方法：任何人作善、任何人作不善、任何人耐心/忍受/等待而躺臥（中捨）。如是在一切時機/場合之中的三種受。

tattha purimehi sattahi kāraṇehi uppannā sārīrikā vedanā sakkā paṭibāhitu ṣ, kamma-vipāka-jānam pana sabba-bhesajjānipi sabba-parittānipi nālam paṭighātāya. imasmim sutte **loka-vohāro** nāma kathitoti.

此中，有情由於先前的原因/所作，而擋住/拒絕了已生起連接身體的受是有可能的。然而，對業異熟的有知者/有理解者，對於一切醫藥，或一切護衛，不是十分地排斥/憤慨/反擊。在這經中，是**世間的習俗/慣用語**（*loka-vohāro*）的意思。